मत्स्यव्यवसायास कृषी समकक्ष दर्जा देण्यात आल्याच्या पार्श्वभूमीवर मच्छिमार, मत्स्यकास्तकार मत्स्यव्यवसायिक इत्यादीना वीजदरात सवलत देणेकरिता कार्यपध्दती निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांकः मत्स्यवि २०२३/प्र.क्र.०६ भाग -२ /पदुम-१३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय,विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक- १४ ऑक्टोबर, २०२५

वाचा : - १) दि.२२/०४/२०२५ रोजी पार पडलेल्या मा. राज्य मंत्रीमंडळाच्या बैठकीचे इतिवृत्त
२) शासन निर्णय, कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, क्रमांकः मत्स्यवि २०२३/प्र.क्र.०६/पदुम-१३, दि. ०९ मे, २०२५.

प्रस्तावना :

संदर्भाकित वाचा क्रमांक २ येथे नमूद शासन निर्णयान्वये राज्यातील मच्छिमार, मत्स्यसंवर्धक व मत्स्यकास्तकारांना कृषी क्षेत्राप्रमाणे अनेक पायाभूत सुविधा व सवलतीं उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रास (प्रक्रिया उद्योग वगळता) कृषी समकक्ष दर्जा देणेबाबत दि.०९/०५/२०२५ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे.

या शासन निर्णयान्वये राज्यातील मच्छिमार, मत्स्यकास्तकार मत्स्यउत्पादक, मत्स्यव्यवस्थापन, मत्स्यबीज संवर्धक, मत्स्यबोटुकली संवर्धन करणारे घटक, Post Harvesting यामध्ये वर्गीकरण, प्रतवारी, आवेष्ठन, साठवणूक करणारे घटक अशा व्यक्तींना वीज दरात सवलत अनुज्ञेय करण्यात आली आहे. यास अनुसरून मत्स्यकास्तकार मत्स्यव्यवसायिक इत्यादीना कृषी दराप्रमाणे वीजदरात सवलत लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रास कृषी समकक्ष दर्जा देण्यात आल्याच्या पार्श्वभूमीवर अंतर्गत मच्छिमार, मत्स्यसंवर्धक, मत्स्यव्यावसायिक, मत्स्यकास्तकार, मत्स्यबीज/मत्स्यबोटूकली संवर्धक व मत्स्यव्यवस्थापन (मत्स्य प्रक्रिया उद्योग वगळून) यांना खालील विहित अटींच्या अधीन राहून वीजदरात सवलत अनुज्ञेय करण्यात येत आहे.

राज्यातील मत्स्यव्यवसाय प्रकल्पांना कृषी दराप्रमाणे वीजदर (लघुदाब/ उच्चदाब/ अतिउच्चदाब) सवलत लागू करण्यात येत आहे. सदरची सवलत वाचा क्र. २ येथे नमूद शासन निर्णयानुसार मच्छिमार, मत्स्यकास्तकार मत्स्यउत्पादक इ. घटकांच्या व्याख्येप्रमाणे त्या घटकांतर्गत

येणाऱ्या संबंधित प्रकल्पास लागू राहील. (प्रक्रिया उद्योग वगळता) सदर मत्स्यव्यवसाय प्रकल्पास स्वतंत्र वीजमीटर असणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी अटी व शर्ती खालील प्रमाणे राहतील -

१. वाचा क्र.२ येथे नमूद शासन निर्णयान्वये वीज दर सवलत अनुज्ञेय असणाऱ्या संबंधित लाभार्थ्याने स्वसत्यापन **(Self- Attestation)** करून वरीलप्रमाणे वीजदरात सवलत मिळण्यासाठी सहाय्यक आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय) संबंधित जिल्हास्तर यांच्याकडे अर्ज सादर करणे आवश्यक राहील.

२. मत्स्यव्यवसाय प्रकल्प NFDB अंतर्गत नोंदणीकृत असणे आवश्यक आहे.

३. अवसायनात गेलेले प्रकल्प सवलतीस पात्र ठरणार नाहीत.

४. सदर योजनेत सवलतीने मिळणाऱ्या वीजेचा गैरवापर झाल्याचे निदर्शनास आल्यास यापूर्वी दिलेल्या सवलतीची रक्कम दंडनीय व्याजासह वसूल करण्यात येईल. तसे हमीपत्र संबंधित मत्स्यव्यवसाय विभागाने सादर करणे बंधनकारक राहील.

३. वीजदर सवलत वितरीत करण्याची कार्यपध्दती-

१) वीजदर सवलतीस पात्र ठरणाऱ्या मत्स्यव्यवसाय प्रकल्पांना परिच्छेद क्र. २ येथे दिलेल्या प्रमाणपत्रांसह सहाय्यक आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय) संबंधित जिल्हास्तर यांच्याकडे अर्ज सादर करावा.

२) वीजदर सवलतीसाठी अर्जदारांची पात्रता निश्चिती तसेच विजदर सवलती संदर्भातील येणाऱ्या अडचणी सोडविण्यासाठी, सहायक आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय) संबधित जिल्हा हे जिल्हास्तरावर समन्वय म्हणून काम पाहतील. तसेच वीजदर सवलती संदर्भातील येणाऱ्या अडचणी सोडविण्यासाठी महावितरण कंपनीमार्फत कार्यकारी अभियंता (प्रशासन) मंडल कार्यालय महावितरण हे जिल्हास्तरावर समन्वयाचे म्हणून काम पाहतील.

३) महावितरण कंपनीने पात्र अर्जदारास वीजदरात सवलत देण्यासाठी आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करावी व त्याचा स्वतंत्र तपशील ठेवावा. सर्व जिल्हयातील पात्र लाभार्थ्यांची माहिती व त्यासाठी लागणार निधी यांची एकत्रितपणे संकलित करून आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय) कार्यालय मुंबई यांच्याकडून मुख्य अभियंता (वाणिज्य) मुख्य कार्यालय, महावितरण, मुंबई यांना पाठविण्यात यावी.

४) सदर वीजदरात सवलत देण्याप्रित्यर्थ होणाऱ्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी ऊर्जा विभागाकडून महावितरण कंपनीस अर्थसहाय्य देण्यात येईल. त्याकरिता मुख्य अभियंता (वाणिज्य) महावितरण कार्यालयाकडून अग्रीम निधीची मागणी ऊर्जा विभागास करण्यात येईल.

५) विद्युत अधिनियम, २००३ मधील कलम ६५ अनुसार वीजदरात सवलत द्यावयाची झाल्यास त्याची भरपाई विज वितरण कंपनीस आगाऊ अर्थसहाय्याच्या स्वरूपात करणे आवश्यक आहे.त्यामुळे उपरोक्त योजनेंतर्गत विज दरात सवलत देण्यासाठी होणारा अंदाजित खर्च निश्चित करून

महावितरण कंपनीने अगोदरच्या तिमाहीत अर्थसहाय्याची मागणी ऊर्जा विभागाकडे करावी. सदरची मागणी तपासून अर्थसहाय्याच्या निधीवाटपाचे आदेश ऊर्जा विभागाकडून काढण्यात येतील.

६) मत्स्यव्यवसायिकांना देण्यात येणाऱ्या वीजदर सवलतीची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी महावितरण कंपनीस अर्थसहाय्य देण्यासाठी स्वतंत्र लेखाशीर्ष उघडण्याची कार्यवाही ऊर्जा विभागाने करावी. सदर योजनेवरील होणारा खर्च भागविण्यासाठी ऊर्जा विभागाकडून घेण्यात आलेल्या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या वर्षाकरिता आवश्यक अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात येईल. त्यासाठी लागणारा अतिरिक्त नियतव्यय उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही ऊर्जा विभागाने करावी.

७) मत्स्यव्यवसायिकांना या योजनेचे लाभ हा शासन निर्णय निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून लागू होतील.

८)हा शासन निर्णय ऊर्जा विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्र. २२/ऊर्जा -५ /दि.१०/१०/२०२५, नियोजन अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३८८/का-१४३१ दि.१४/१०/२०२५ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५५०/२०२५/ व्यय-२ दि.१४/१०/२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५१०१४१७५९१८५००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कि. म. जकाते)
उप सचिव महाराष्ट्र शासन

प्रत -

१. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (सर्व), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
६. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

८. सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग

९. सचिव (पदुम) मंत्रालय, मुंबई.

१०. अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण कंपनी, मुंबई ४०००५१.

११. आयुक्त मत्स्यव्यवसाय महाराष्ट्र राज्य,मुंबई

१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ , मुंबई

१३. मुख्य अभियंता (वाणिज्य) मुख्य कार्यालय, महावितरण, मुंबई

१४. सहआयुक्त मत्स्यव्यवसाय (भूजल / सागरी/ निमखारे पाणी)

१५. प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय (कोकण/पुणे/ नाशिक/ छ.संभाजीनगर /लातूर / अमरावती / नागपूर

१६. सहायक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय (सर्व)

१७. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य १/२, मुंबई, नागपूर

१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

१९. सर्व कोषागार अधिकारी

२०. कृषी व पदुम विभाग, कार्यासन-पदुम१३/ पदुम-१४

२१. निवड नस्ती (पदुम-१३)